

Noter til ressourcen 'At håndtere uoverensstemmelser'

Uoverensstemmelser kan dreje sig om *sagen og værdierne* og / eller om *personen*. Det er vigtigt at være bevidst om forskellen!

Uenighed om sagen

Vi mennesker kommunikerer forskelligt, og derfor er det let at komme til at snakke forbi hinanden, særligt hvis man vægter værdier som fx 'grundighed' og 'spontanitet' forskelligt.

- Forsøg at forstå de tilgange/værdier, der ligger til grund for andres holdninger.
- Vær til stede: Meld ud, hvor du selv står.
- Giv plads til forskellige tilgange, og lad værdierne supplere hinanden, hvis det er muligt.

Mange konflikter bunder i misforståelser.

Roller i konfliktsituationer

Krigeren: ser konflikten som en kamp, der skal vindes.

Offeret: resignerer og føler sig trampet ned. Sårede følelser gemmes indeni.

Bogholderen: holder styr på, hvem der gjorde hvad hvornår.

Kameleon: forsøger at gøre alle tilpas, kan have svært ved at finde ud af hvem, man 'holder med', og skifter ofte holdning.

Strudsen: er konfliktsky og forsøger at udglatte situationen og at undgå den, hvis det er muligt.

Girafsprøge

Spørg:

- Hvad skete der? Få fakta på bordet – uden at tolke hændelser og intentioner.
- Hvad fik disse begivenheder mig til at tænke og føle? Hvorfor?
- Hvordan kan vi komme videre herfra?

Praksisværdier der gør en forskel

Det er også oplagt at bruge praksisværdierne i forhold til konflikter i hele lokalforeningen. Værdier og retningslinjer er et fælles sprog, som alle er nødt til at tilslutte sig. Hvis fx en person i gruppen er dominerende på en uheldig måde, kan I henvise til praksisværdierne som en fælles målestok for hensigtsmæssig opførsel.

Andre retningslinjer for konfliktsituationer:

Forebyggende håndtering af uoverensstemmelser

Vi anbefaler, at I en eller to gange om året sætter en times tid af til en snak om, hvordan jeres bestyrelse eller team fungerer. Brug fx følgende procesbeskrivelse:

Proces

1. Sæt ti minutter af til hver især at skrive stikord ned på baggrund af flg. spørgsmål:

Hvad er vi gode til som team?
Hvornår nyder jeg allermost at være leder?
I hvilken type situation bliver jeg frustreret?
Hvad har jeg brug for for at kunne fungere og trives som leder?

2. Tag en runde, hvor I fortæller om jeres besvarelser.
Når en person siger noget generelt, så spørg ind til konkrete situationer og eksempler.

Hvis I har god tid, kan I derefter eventuelt tage flg. diskussion:

3. Diskuter: Hvornår og hvordan er vi gode til at udleve praksisværdierne som bestyrelse – indadtil og udadtil?
Hvordan kan vi blive endnu bedre til at gøre det?

Drama i bestyrelsen - konflikthåndtering

Læses op af jer, som en del af en gruppeaktivitet i løbet af undervisningen.

Mette: (Ser på klokken. Sukker) Vi må hellere gå i gang med at snakke om lejren nu. Vi har kun indtil kl. 21. Lad os være lidt effektive her til sidst. Jeg har delt programmet for sidste år ud. Er der nogen idéer til ændringer?

Søren: (Energisk, begejstret) Jeg har gået og tænkt over, hvad vi kan gøre ved det at der kommer færre og færre med på lejrene. Jeg synes, vi skulle tage og lave et stort underholdningsprogram lørdag aften. Jeg kender en fyr, der kan komme og lave noget stand up. Og vi kunne arrangere en temafest, så der er noget at være sammen om for alle. Det synes jeg, der trænger til, det kan godt blive lidt kliket.

Mette: Det lyder spændende, men måske som noget, der kommer til at tage meget tid.

Peter: (Rynker brynene) Jeg synes, vi har gjort det udmærket, jeg kan ikke se, hvad problemet er i at fortsætte som vi plejer. Folk plejer at være glade for lejrene.

Søren: Ja, de er glade for at være af sted – men der kommer ikke ret mange nye med. Det er fordi de kommer for at møde deres venner, ikke fordi det giver fantastisk meget mening for dem, hvad vi laver.

Peter: Jeg synes da, det plejer at give god mening.

Heidi: Hvad er det, der ikke giver mening, Søren?

Søren: Fx at have foredrag, hvor de bare sidder passivt og lytter. Det er da dødssygt. Synes I ikke selv det?

Peter: Hvorfor er du pludselig så kritisk? Du har da også været glad for lejrene.

Søren: Må jeg lige snakke færdig? Vi har altså brug for noget frisk blod, så det ikke altid er den samme slags ting, vi laver.

Peter: Jeg prøver bare at sige, at folk er glade for det, vi har nu. Folk kommer ikke for at blive underholdt.

Heidi: (Stille) Vi kunne også prøve at spørge, om der er nogen af de andre, der har nogle idéer. (Ignorerer af de andre, der snakker videre.)

Søren: (Lidt ophidset) Prøv lige at være lidt positiv og se på mulighederne, Peter. Du fokuserer altid på det, der kan gå galt.

Peter: Det gør jeg da ikke. Det er dig, der kommer rendende med en fuldstændig ny idé og regner med, at vi andre er lige så begejstrede som dig og vedtager, at vi laver en helt ny type lejr.

Søren: Det siger jeg ikke, men vi er nødt til at gøre et eller andet, og nu kommer jeg med et forslag. Alternativet er, at der kommer færre og færre, fordi der aldrig sker noget nyt.

Mette: (Banker i bordet med kuglepen.) Nu må vi lige være lidt praktiske. Hvordan skulle det så foregå, Søren?

Søren: Jamen altså, vi kunne som sagt få en stand-up-fyr til at komme, og så lave et brag af en lørdag aften.

Peter: (armene over kors, tilbagelænet, skeptisk toneleje.) Men er det ikke dyrt? Og så skal det også arrangeres. Så kommer vi også til at sidde og gøre det, hvis det er som det plejer. Jeg synes først vi skulle have folk til overhovedet at engagere sig i det, vi har gang i i forvejen. Jeg kan lige se os sidde der og fedte med at tre ekstra møder plus en masse ting, der skal arrangeres ud over, og at det hele ikke bliver ordentligt alligevel. Det vil stemningen ikke blive meget bedre af.

Mette: Jeg synes Peter har en pointe i at det godt kan blive lidt uoverskueligt at sætte gang i en masse nyt. Måske kunne vi holde os til stand-up-fyren.

Søren: Sikken noget pjat, det kommer jo til at virke.

Peter: Hvor ved du det fra?

Søren: Det ved jeg bare. Er I bange for at prøve noget nyt?

Heidi: Okay, men vi er vist alle sammen enige om, at vi gerne vil have en sjov lørdag aften. Kan vi ikke bare fordele opgaverne så? (Tøvende:) Som sagt kunne vi også starte med at spørge folk, om der er noget, de kunne tænke sig at være med til at arrangere.

Søren: (Overlegent) Det har vi jo gjort – vi spurgte, om der var nogen, der ville være med til at arrangere lejren. Det var der ikke.

Heidi: Vi kunne spørge om mindre ting. Og starte med at spørge ind til, hvordan de kunne tænke sig at lejren blev.

Mette: Okay, det er du meget velkommen til at gøre. Men nu skal vi have fundet ud af, hvad vi gør.

Søren: Der sker vel ikke noget ved at prøve det af? Hvad er problemet?

Peter: Kan I huske sidste år? Der stod jeg med en masse regninger uden kvitteringer bagefter, og folk smuttede før vi var helt færdige med at gøre rent. Signe og jeg gik rundt i et par timer efter jer andre og ryddede det sidste op. Det ender altid med at tingene kommer til at hænge på mig

Mette: Hvad har det med det her at gøre?

Peter: Det har det, at jeg ikke har ret meget tillid til at folk vil give den indsats, det kræver at sætte nye både i søen.

Heidi: Det er altså vigtigt at have tillid til andre mennesker. Ellers kommer man ingen vegne.

Mette: Jamen det var da noget helt andet, Peter, lad os lige holde os til det her. Du har aldrig sagt, at du var træt af de der ting sidste år.

Peter: Der var heller ikke nogen, der spurgte, vel?

Mette: Måske ikke, men lad os lige holde os til sagen. Jeg skal hjem og lave lektier til i morgen.

Peter: Du har altid så skide travlt med alt muligt - vi har aldrig tid til at diskutere ting til bunds, når du er ordstyrer. Jeg synes altså, det er rigtig vigtigt, at vi får snakket det her igennem. Hvis vi ikke gør det, ender det med at det bliver mig, der i sidste ende kommer til at stå med det hele.

Mette: Slap nu lidt af, vi skal bare heller ikke kun sidde og diskutere...

Heidi: Nej, men så er det godt, at vi er ved at komme frem til nogle gode løsninger, ikke?

Søren: (afbryder) Selvfølgelig er det hverken dig eller os, der ville skulle lave det hele. Vi kunne nedsætte et en gruppe, der kunne arbejde med det.

Peter: Og hvem skulle være med i det?

Søren: Ja, det ved jeg da ikke endnu, det ville vi finde ud af. Der er sikkert nogle, der gerne vil arbejde videre med det hvis vi spørger på den rigtige måde.

Heidi: Så kunne vi starte med at spørge, hvad de selv synes, det kunne være sjovt at lave. Og vi kunne gøre det til noget hyggeligt. Jeg vil gerne tage en kage med til udvalget. Skal vi for resten ikke tage en kaffepause? Vi kunne vist godt bruge noget luft.

Søren: (Irriteret) Jeg synes, vi skal have bundet nogle sløjfer på det her først.

Heidi: Ja, men det duer ikke at vi sidder og bliver uvenner over det her.

Peter: Vi må have lov til at diskutere de forslag, der kommer.

Søren: Ja, men måske kunne man godt være lidt mere konstruktiv.

Peter: Har jeg sagt noget, der ikke var konstruktivt?

Søren: Du begyndte at rakke mit forslag ned, før jeg overhovedet var færdig med at fortælle om det.

Mette: Så prøv kort at fortælle noget mere om, hvad du forestiller dig.

Søren: Jeg ser for mig, at folk er vildt begejstrede, fordi de har det sjovt. Altså, vi mangler bare at grine sammen og skabe os åndssvage sammen. Det giver fællesskab på tværs af de grupperinger, der er. Og så skal vi have rigtig god mad, så medlemmerne føler, at de bliver forkælet. Det må få en ende med rugbrød og leverpostej.

Peter: Ja, og det kan vi sagtens gøre, ikke, for det er ikke dig, der kommer til at sidde med økonomien.

Søren: (Sukker.)

Heidi: Hvor er det godt, at vi alle sammen gerne vil have en god lejr. Og vi skal da nok finde ud af det praktiske, tror I ikke? Vi kunne jo sætte os ned og lægge budgettet sammen.

Peter: (Ignorerer Heidi) Jeg er ikke sikker på, at vi kan få det til at hænge sammen økonomisk, og det er altså mig, der kommer til at sidde og klø mig i nakken, hvis ikke det kommer til at hænge sammen.

Søren: Hvorfor snakker du altid om den skide økonomi. Hvis det bliver en sjov lejr, skal der nok komme masser af folk med, det skal nok komme til at løbe rundt. Vi kan ikke have kontrol over alting på forhånd, så kommer vi ingen vegne.

Peter: Jeg forsøger bare at være lidt ansvarlig.

Heidi: Har I for resten set, at der er en rigtig spændende artikel om idéudvikling i medlemsbladet.

Mette: (Ser på klokken.) Tiden løber hurtigt, og jeg skal hjem og have lavet lektier til i morgen. Og vi mangler stadig at aftale nogle praktiske ting. Dem må vi tage over kaffen. Kan vi ikke lave et kompromis og sige, at du undersøger det med din stand-up ven, Søren, og så tager vi den med en større underholdningsaften op til weekendlejren til foråret? Jeg synes, det er en god idé, men det er lidt for tæt på, tror jeg.

Søren: Altså, jeg er ikke enig i, at det er så kompliceret, men det lyder, som om jeg er nedstemt, så det ender vi vel på.

Peter: Okay.

Heidi: Jamen det var da godt, at vi kunne blive enige om det. Jeg tror, det bliver en rigtig god lejr.